

2018-01-31

Barn- och utbildningsnämndens mål- och resursplan 2018

- **Nämndens verksamhetsidé**
- **Viktiga händelser och framåtblick**
- **Uppföljning av syfte med verksamheten**
- **Nämndens arbete kopplat till kommunens fokusområden**
- **Nämndens prioriterade områden**
- **Planerade förbättringsområden**
- **Ekonomisk översikt**
- **Internkontrollplan**

Antagen av barn- och utbildningsnämnden den 31 januari 2018

Nämndens verksamhetsidé

"Alla ska lyckas"

En kreativ och utmanande förskola och skola där barn och elever ges möjlighet att vara entreprenörer i sitt eget liv och därmed välja sin egen framtid.

Viktiga händelser och framåtblick

Trender och tendenser lokalt, regionalt och nationellt förändrar ständigt förutsättningarna för nämndens verksamhet. En rad omvärldsfaktorer såsom lagstiftning, befolkningsstruktur och mottagande av nyanlända påverkar Söderhamns förskolor och skolor.

Vi fortsätter även under kommande år att fokusera på jämlikhet och attraktiv arbetsgivare. Inom området jämlikhet fortsätter vi med arbetet som påbörjats kring likvärdighet, barn och elevinflytande samt likabehandling och attraktiv arbetsgivare.

Nyanlända - integration

Den stora utmaningen under 2018 blir att anpassa organisationen då antalet asylsökande barn och elever kommer att minska. Vi kommer att delta i ett utvecklingsarbete tillsammans med Skolverket som handlar om att utveckla undervisningen för nyanlända elever. Vidare måste vi utveckla en effektiv organisation för modersmålsundervisning och studiehandledning, så att eleverna verkligen får det stöd de behöver.

Digitalisering

Regeringens nya digitaliseringsstrategi tillsammans med nya skrivningar i styrdokumentet rörande skolans digitalisering, gör att vi tydligare behöver ställa om undervisningen mot en digitalisering. Vi kommer att satsa på utbildning av personal, organisation och fortsätta arbetet med att ge alla elever en egen dator för sitt arbete i skolan. Vi behöver även satsa på digitala lösningar i klassrum för till exempel filmning, inspelning och så vidare.

Lokalöversyn och investeringar

Nämndens beslutade investeringar gällande om- och tillbyggnation av Stentägtskolan, Bergviksskolan, Stentägens förskola och en helt ny förskola i centrala Söderhamn fortsätter enligt plan. Tillsammans med lokalförslöjningsgruppen behöver arbetet fortsätta för att få en helhetsbild av lokalbehovet i Söderhamn över tid.

Kompetensförsörjning

En av de mest strategiska frågorna för Söderhamns kommun är att säkerställa framtida kompetensförsörjning av lärare och förskollärare. För att möta behovet av utbildade lärare, alla kategorier, är det inte tillräckligt att vänta på att fler utbildas, fler insatser måste till. Möjligheter till bra kompetensutveckling och arbete med arbetsgivarvarumärket, så kallad employer branding, blir viktiga konkurrensfaktorer för att säkerställa det framtida behovet av lärare och därmed säkerställa kvaliteten i verksamheten.

Utvecklingsområden

En av de mest grundläggande åtgärderna för att utveckla verksamheterna är att säkerställa och förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Av rektorernas och förskolechefernas pedagogiska bokslut, samt ledningsgruppens analys framgår att verksamheterna behöver:

- Utveckla ledarskapet på alla nivåer inom förvaltningen
- Förbättra och säkerställa likvärdigheten
- Förstärka likabehandlingsarbetet avseende kränkningar
- Förstärka barns och elevers inflytande

Utöver det anger rektorer och förskolechefer utvecklingsinsatser inom:

- Digitalisering
- Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Normer och värden

Uppföljning av syfte med verksamheten

Barn och utbildningsnämnden uppfyller syftet med verksamheten i varierad utsträckning. Utifrån betygsresultat kan vi se att de råder skillnader mellan, och inom skolor. Utvecklingen under de senaste 4 åren visar dock att verksamheten presterar på en jämn nivå där skolan kompenserar för elevernas olika förutsättningar. Den elevgrupp som verksamheten har arbetat mest intensivt med, men inte riktigt lyckats kompensera för, är de nyanlända eleverna. Av de elever i åk 9 som inte är behöriga till gymnasiet är drygt 75 % nyanlända.

När det gäller barn och elevers inflytande kan vi utifrån elevintervjuer se en generellt hög nivå inom kommunens verksamheter. Där eleverna kan påverka undervisningen och skolans miljö utifrån ”viktiga modellen” som bland annat inkluderar ett välfungerande elevråd. Bland annat har några av våra elevråd fått utbildning av Demokratiakademien. Det arbetet kommer att fortsätta under nästa år.

Efter barn- och utbildningsnämndens beslut att ta bort 15-timmarsregeln inom förskolan tar verksamheten ett ansvar utifrån det kompensatoriska uppdraget med fokus på barns utveckling. Något som gör Söderhamns kommun unik i förhållande till andra kommuner och detta hyllas av organisationen Rädda barnen.

Nämndens arbete kopplat till kommunens fokusområden

Fokusområde: Jämlikhet - för att kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell identitet, ålder och klass inte ska vara hinder utan möjligheter

Genom att verka för integration, inkludering och god tillgång på utbildning ska alla människor i Söderhamn stärkas för att kunna vara med och utveckla samhället.

Förväntade effekter:

- Förskolan och skolan i Söderhamn är likvärdig ur alla perspektiv, vilket leder till jämlika förutsättningar i samhället.
- Barn och elever lever och praktiserar demokrati och utvecklas till huvudpersoner i sina egna liv.
- Alla barn och elever upplever att förskolan och skolan erbjuder trygga miljöer där goda relationer utvecklas.

Fokusområde: Infrastruktur - för att kunna leva, bo, pendla samt arbeta i hela kommunen behövs mer bredband, en ny ostkustbana med dubbelspår och fyrfältsväg till Gävle

Barn- och utbildningsnämnden har inga åtaganden

Fokusområde: Attraktiva boenden - för att få ny- och ombyggnation av hyresrätter, trygghetsbostäder, borätter och småhus

Barn- och utbildningsnämnden har inga åtaganden

Fokusområde: Näringsliv - för att befintliga företag ska växa, nya starta, ge bättre service och förbättra företagsklimatet

Barn- och utbildningsnämnden har inga åtaganden

Fokusområde: Attraktiv arbetsgivare - för att ge mer egenmakt som anställd, satsa på friskfaktorer och rekrytera nya medarbetare

En av de mest strategiska frågorna för Söderhamns kommun är att säkerställa framtida kompetensförsörjning av lärare och förskollärare. För att möta behovet av utbildade lärare, alla kategorier, är det inte tillräckligt att vänta på fler utbildade. Fler insatser måste till. Möjligheter till bra kompetensutveckling och arbete med arbetsgivarvarumärket, så kallad employer branding, blir viktiga konkurrensfaktorer för att säkerställa det framtida behovet av lärare och säkerställa kvaliteten i verksamheten.

För att vi ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är medarbetares möjlighet att vara med och påverka utvecklingen inom sin verksamhet central, dessutom behöver uppdragsförståelsen förbättras och ett större medborgarfokus behöver etableras. Medarbetare ska uppleva att de har ett bra stöd i sin vardag. En fortsatt satsning på bristyrken behöver göras i framtida löneöversyn.

Effekter:

Ledare och medarbetare har goda förutsättningar att arbeta utifrån Söderhamns kommuns styr- och ledningsfilosofi. Detta mäts genom:

Medarbetarenkät – Min närmsta chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

Medarbetarenkät – Min närmsta chef ger mig handlingsutrymme i mitt arbete

Nämndens eventuellt prioriterade områden

Prioriterat område: Kunskap

- Alla elever ska nå behörighet till ett nationellt program på gymnasiet
- Barns och elevers lärande i förskolan och de tidiga skolåren leder till att alla elever klarar de nationella proven i matematik och svenska i åk 3.
- Elevers lärande i de tidiga skolåren leder till att alla elever blir godkända i samtliga ämnen i årskurs 6.
- I förskola och skola är tidiga insatser viktiga och allt lärande i förskolan och de tidiga skolåren följs upp med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd för åk 1, där behov av stöd och vidare stimulans åskådliggörs.

Detta mäts genom:

- *Termin och slutbetyg*, mätningarna genomförs utifrån sammanställningar av termins- och slutbetyg i åk 6 och 9. Meritvärde, betyg i samtliga ämnen och betyg som ger behörighet till gymnasieskolan redovisas.
- *Läs och skrivutveckling och taluppfattning i åk 1*, utifrån Skolverkets krav på uppföljning genomförs tester på läs- och skrivutveckling och taluppfattning i åk 1. Detta blir ett mått på förskolans, förskoleklass och åk 1 arbete med elevernas utveckling inom dessa områden.
- *Nationella prov*, här mäts andel elever som klarar de nationella proven.

Indikatorer:

- Betygsprognoser

Planerade förbättringsområden

Nämndens övergripande mål är att alla elever ska lyckas. Vi hade 2017 18 % av eleverna i årskurs 9 som gick ut grundskolan utan behörighet till gymnasiet och av dem var drygt 75 % nyanlända elever.

Under hösten 2017 har ett lokalt team satts ihop som fått i uppgift att göra en analys och en handlingsplan för att förbättra resultaten och erbjuda bättre utbildning för de nyanlända eleverna. Detta resulterade i att vi beviljades medel från Skolverket för att kunna förverkliga arbetet. Nedan beskrivs det utvecklingsarbete som kommer att starta i januari 2018 och löpa under ett och ett halvt år.

Riktade statsbidrag för utbildning av nyanlända elever

- Kommunen har beviljats medel för att utveckla och förbättra utbildningen för nyanlända elever. Arbetet kommer att pågå intensivt under 2018 med olika insatser:
- Fortbildning kring det svenska skolsystemet, skolkod och hederskultur
- Kompetensutveckling för studiehandledare i syfte att förbättra uppdragsförståelsen
- En förbättrad struktur och organisation av studiehandledningen
- Kompetensutveckling för språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) för alla lärare och förskollärare
- En samordnare anställs under 1,5 år för att organisera och samordna alla insatser.

Utveckla ledarskapet på alla nivåer inom förvaltningen

Rektorsutbildning - Vi har fortsatt satsning på skolledarnas utbildning och under våren 2018 kommer två nya rektorer och förskolechefer att påbörja rektorsutbildningen. Det är enligt Skollagen ett krav på att den som verkar inom våra områden ska ha klarat rektorsutbildningen.

Ledarskap i barn och elevgrupper – att ständigt jobba med att utveckla ledarskapet i barn och elevgrupper är centralt för arbetet inom vår förvaltning. Det skapar lugn och trygghet i verksamheten. Fokus under året kommer att ligga på att utveckla Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Det är också en del i satsningen på ledarskapet.

Utveckla ledarskapet – en satsning på ett tydligt ledarskap inom hela kommunen pågår just nu. Det handlar om att förankra kommunens styr och ledningsfilosofi, där verktyg för tydlig uppföljning håller på att tas fram. Dessutom har alla chefer ett uppdrag att på ett systematiskt sätt genomföra uppdragsdialoger med chefer och medarbetare. Alla ska veta vart vi ska och på vilket sätt.

Kommunens ledarskapsprogram – alla chefer inom förvaltningen som inte genomgått kommunens ledarskapsutvecklingsprogram slutför det nu under 2018.

Ekonomisk översikt

Budget

<i>Belopp i mkr med en decimal.</i>	Budget	Prognos / Utfall	Budget-avvikelse	Budget	Budget
	2017	2017	2017	2018	2019
Intäkter	66,0	83,0	17,0	55,5	
Kostnader	-499,5	-512,3	-12,8	-490,2	
Nettokostnader	-433,5	-429,3	4,2	-434,7	-421,0
Budgetram från ks/kf	-433,5			-434,7	-421,0

I beloppet "Budgetram från KS/KF" 2018 ingår 10,1 miljoner som ännu inte är beslutade.

BUN:s tilldelade budget fördelas mellan nämndens verksamheter förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem efter budgeterat antal barn och elever per enhet. Inom förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem används även en socioekonomisk resursfördelningsmodell. Verksamheterna administration och kulturskola får budget efter fastställd organisation.

För att få en budget i balans 2018 har nämnden beslutat om anpassningar med 12,9 miljoner. Orsaken till detta är att nämndens budgetram är lägre än 2017 samt att nämnden inte får full kompensation för vissa kostnadsökningar och intäktsminskningar. Anpassningar genomförs genom att minskad budget ges till pedagogiska resurser i förskola, grundskola, fritidshem, förskoleklass, grundsärskola och kulturskola samt genom en något minskad budget för politikerkostnaderna.

Alla verksamheter får bidra till anpassningarna, dock i olika grad. Bedömningen har gjorts att administrationen har en viktig roll i en period då förändringar sker i övriga verksamheter, vilket innebär att den bidrar mindre under 2018 men får bidra mer under kommande år. Bedömningen är också att förskolan under 2018 klarar en större anpassning än grundskolan. Detta innebär att grundskolan kommer att få ta ett större ansvar för anpassningar under kommande år.

I budget 2019 minskas nämndens budgetram med ytterligare 7,1 miljoner vilket kommer att leda till att fler anpassningar måste genomföras under kommande år. Det blir en utmaning de kommande åren att behålla kvaliteten i verksamheten med minskade budgetramar, samtidigt som antalet barn och elever beräknas öka.

Utöver den årliga "BUN-miljonen" har nämnden erhållit 198,2 miljoner till investeringar under budgetperioden 2016-2019. De största projekten som kommer att genomföras under budgetperioden är nybyggnation av förskola, ombyggnation av Stentägtskolan, Stentägens förskola samt färdigställande av Bergviksskolan.

Budget per verksamhet (P)

Bruttokostnad per verksamhet två positioner	Budget	Prognos / Utfall	Budget-avvikelse	Budget	Budget
	2017	2017	2017	2018	2019
45 Gymnasiesärskola					
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kostnader	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	
Nettokostnader	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,7
47 Kulturskola					
Intäkter	0,7	2,1	1,4	0,8	
Kostnader	-9,7	-10,7	-1,0	-9,1	
Nettokostnader	-9,1	-8,6	0,4	-8,3	-8,2
60 Administration					
Intäkter	0,9	3,5	2,5	0,3	
Kostnader	-19,5	-20,7	-1,2	-18,6	
Nettokostnader	-18,6	-17,2	1,3	-18,3	-18,0
62 Förskola					
Intäkter	19,2	23,0	3,8	18,8	
Kostnader	-159,7	-164,1	-4,4	-155,5	
Nettokostnader	-140,4	-141,0	-0,6	-136,7	-132,6
63 Grundsärskola					
Intäkter	0,6	0,9	0,4	0,2	
Kostnader	-15,4	-14,6	0,9	-14,5	
Nettokostnader	-14,9	-13,6	1,2	-14,3	-14,1
64 Grundskola					
Intäkter	35,8	43,3	7,5	26,4	
Kostnader	-241,3	-249,9	-8,6	-236,0	
Nettokostnader	-205,5	-206,6	-1,1	-209,6	-201,1
65 Gymnasieskola					
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kostnader	-3,3	-3,5	-0,2	-3,4	
Nettokostnader	-3,3	-3,5	-0,2	-3,4	-3,4
68 Fritidshem					
Intäkter	7,8	8,1	0,3	8,7	
Kostnader	-38,1	-36,7	1,4	-40,1	
Nettokostnader	-30,3	-28,6	1,8	-31,4	-31,0
69 Förskoleklass					
Intäkter	0,9	2,0	1,1	0,3	
Kostnader	-11,7	-11,5	0,3	-12,4	
Nettokostnader	-10,8	-9,5	1,3	-12,1	-11,9
Alla verksamheter					
Intäkter	66,0	83,0	17,0	55,5	
Kostnader	-499,5	-512,3	-12,8	-490,2	
Nettokostnader	-433,5	-429,3	4,2	-434,7	-421,0

Barn och utbildningsnämndens internkontrollplan 2018

Kommunövergripande kontrollmoment

Tabellen nedan visar de beslutade kommunövergripande kontrollmomenten för år 2018. Resultaten mailas ut till nämnderna när kontrollerna är genomförda.

Process/rutin etc	Kontrollmoment & metod	Kontrollansvarig	Frekvens/tidpunkt	Nuläge - Är kontroll utförd?	Prognos - Kommer kontroll att genomföras?	Resultat?	Åtgärd
Hantering av personuppgifter	Att göra stickprov av sparade och förtecknade (i systemet Draftit) personuppgifter avseende utifrån regler i nya dataskyddsförordningen.	Av på KS projektledare för GDPR i samarbete med resp. förvaltning.	April, Aug, Dec				
Behörighetshandling	Stickprov på behöriga i system med personuppgifter	Utsedd eller utsedda på resp. förvaltning	April, Aug, Dec				
Säkerställande av kompetensförsörjning	Redovisning av otillsatta tjänster efter rekryteringsförsök utan sänkta kompetenskrav	Utsedd eller utsedda på resp. förvaltning	April, Aug, Dec				
Kontroll att legitimation finns hos ev. legitimerat personal	Granskning av personakt	Kommunstyrelsen, HR	Aug				

Nämndens egna kontrollmoment

Process/rutin etc	Kontrollmoment & metod	Kontrollansvarig	Frekvens/ tidpunkt	Nuläge - Är kontroll utförd?	Prognos - Kommer kontroll att genomföras?	Resultat?	Åtgärd
1. Är betygsprocessen rättssäker	Stickprov på olika skolor	Internkontrollgruppen	2 ggr per år Mars Oktober				
2. Rapporterar medarbetare sjukfrånvaro i Heroma (lönesystem)	Kontrollera att anmäld sjukfrånvaron stämmer med rapporterad frånvaro i lönesystemet	Internkontrollgruppen	2 ggr per år April oktober				
3. Erbjuds vårdnadshavare förskoleplats inom den lagstadgade garantitiden på 4 månader?	Stickprov genomförs i skolplatsen 2 ggr per år	Internkontrollgruppen	2 ggr per år April oktober				
4. Rapporterar lärare frånvaro på elever i Skolplatsen (elevadministrativt system)	Stickprov på alla skolor	Internkontrollgruppen	2 ggr per år Februari September				
5. Är vår personal behörig för den roll de har dvs behörig i ämne och årskurs?	Gapanalys roll kontra behörighet.	Kvalitetscont roller	2 ggr per år April November				
6. Har elever som bedöms ej klara kunskapskraven ett åtgärdsprogram eller en extra anpassning?	Samtliga elever i åk 9 som ej klarade kunskapskraven granskas	Internkontrollgruppen	2 ggr per år Mars oktober				
7. Kontrollera om förskolornas/skolornas webbsidor följer riktlinjerna för skolwebbar	Kontrollera att samtliga förskolor/skolor följer riktlinjerna för skolwebbar	Internservice	1 ggn per år Oktober				

Andra åtgärder inom internkontroll

Utvecklingsåtgärder inom internkontroll	Ansvarig	Klart datum	Nuläge - Är åtgärden utförd?	Prognos - Kommer åtgärden att genomföras?	Åtgärd
Text	Text	Text			